

Iturria: *Olerki berrizte*, Emeterio Arrese. Itzaropena, 1952.

Klasikoen Gordailuan:

<http://klasikoak.armiarma.com/idazlanak/A/ArreseEBerrizte.htm>

OLERKI BERRIZTE

Emeterio Arrese

Klasikoen Gordailuak egindako lanak oro dominio publikokoak dira, eta, Jabetgo Intelektualaren Legearen arabera jatorrizko idazlanak bestelako eskubiderik ez baleuka, nahi bezala erreproduzi daitezke.

Irakurle: Nere aiskide batzuek zugana bultzaka nakarte. Egikizun bat beraiek nai bezin azkar nik ezin bete, alegiya. Nere olerki zarretafik berezitako mordoska bat argilaratzeari zegokion lana egin bear izan det.

Alperkerizko lastai bigunean etzinda ote negon edo zenbaitek ala uste izan arren, aldapa gogor zalletik ibili naiz. Gauz bat bi bider esan besterik ezpalitz, nekez ari bearrik ez nuen izango, errexean jardun eta nere arazoari laister azken emango nion.

Aundi da baña olakotan gerta zaidana: garai batean idatzitako neurtizkiek argira jaso ta andik urte batzuetara akatzez itxusituak ikusten ditut. Ori dala-ta beren zimurrik agerienak igurtzi, aldakera bat edo beste egin, ustez beintzat egoki xamar ezarri ta ona emen, liburu txiki ontan, oraingo nere langitza.

Bertan dauden olerkiei pixkana pixkana, txolartietan, zuk, irakurle, begaldi bat ematen baiezu, gozaro ni.

Ama!

Zorigaitzaren asgabe latza
leguntzen dute malkoak
lore zimel bat udan bezela
egun-sentiko lanbroak.
Argatik orain negar ta negar
ase nai luke kolkoak
t'argatik ere len baño geigo
maitatzen ditut bertsoak.
Auek gotiñar antzera zaizkit,
susnoz iñar kidekoak,
mara-mara gaur nere barmendik
ixuritako tantoak.

«¡Ama...» Itz au dan goraltzigarri,
ain xamur, aratz, kutuna!
Ama da leirik onenak beti
ernarazten dizkiguna,
Jainko'ren urren ama guk ordu
zalletan aipa deguna,
biotzetiko egimen eder
guziak berez dituna.
Ama zan gaxo negon aldiro
gau t'egun zaintzen niñuna,
ta amarik gabe larri, etsi-zail,
nekezko bizitz astuna...

Etorkizun on bat neukalarik
iritxi nayaz obea
euskal-erritik urrundu nintzan
amets-irudiz betea.
Une txar batez arturik ala
bear ez nuen bidea,
atsegiñ ordeaz arkitu ditut
arazo ta naigabea.

Beñ eta berriz, geitu ta geitu,
ixuri bezait negarra,
beriot aunitz gogoratuta
il zaidan ama laztana,
irten-goizean egunargitzez
ixil-ixilik nigana
erdu ta musu betazaletan
biguinki eman zidana.

Etzait aztuko gero negarrez
nik ez ikusteagatik
luzaro nola egon zan bere
gela-txokoan bakarrik.
Maiz burura zait gaxoak neri
azkenekoz muin-egiñik
esandako au: «Seme, bazoaz
amaren aldamenetik...!
Betiko gabaz nere bizitza
estaliko da gaurtandik.

Itz oiek entzun t'alaz ere ni,
eskergabeko semea,
urrundu nitzan... Arrezkero beltz,
illuna nere bidea.
¿Zerk bururazi, zer aizek Euskal-
-erritik aldegitza?...
Leze bat emen, utzirik ango
babes ain goxo maitea!

Egunero itxas-ertzean nabil
ipar-alderuntz begira;
alditxar guzik erabat nigan
gañezka bildu baitira.
Luzapenez miñ... Alik lasterren
itzul nai det sorterrira,
ama xar maite gaxoa nere
galdezka il zaidan tokira.

* * *

Jauna'ren deyzaz igo zera-ta
 orain an oztin garbian
 zure anima, ta korputza lur
 gurutze baten azpian.
 Illotzik zauden ama laztana,
 sarri nik obitegian
 nere miñ eta penak esango
 dizkizut ixil arian
 illak bakarrik entzuten duten
 izkera maitagarrian.

Habana'n 1903'garren urtean

Txantxangorriya

Osto geyenak ezetasunik
 gabe zimil daudenean
 ta batez ere mitxirrika illen
 antzera darortzenean
 begiyak xabal-xabalik adar
 billuzi baten gañean
 egoten zera, txantxangorriya,
 negarrez udazkenean.

Ain bakar, txukun eta geldiro
 jardun oi zera kantuan
 non beti ernai zu'ri begira
 egon arren bat orduan
 atsekabe ta miñeriturik
 kantari zauden orduan
 ari zeranik iñoiz ez dizu
 antzik emango mokuan.

Papar txiki ta gorrixa bor-boil
 ler egiteko zorian
 jardungai oso kupigarriaz
 beterik daukazunean
 ainbeste negar, eresi xamur,
 axanpa guzik batean
 ez dakit nola kabitzen diran
 zure kolko pollitean.

Aldizka *furruxi*, ega motxean,
 uste gutxinez aurrera
 azaldurik an laister-bidetik
 malda-gora goazela
 gidari zintzo gertu bat izan
 nai bazenduke bezela
 gure antziñan zabilta beti
 txoriño maiten-maitena.

Maite zaitugun ezkeron nunbait
 ordañak aurrez ematen
 ote zabiltzan esan liteke
 negua sartu baño len.
 Ez bildur izan! Elurte gaizto
 aundienak izan arren
 gure ondoan arkituko da
 zuretzako ainbat lurmen.

¡O, txori gaxo, sotil, polita
 biotz erien laguna,
 txirulioka negar ugari
 eztiro dariyozuna:
 Zu zera beti, txantxangorriya,
 zu zera txantxan-iztuna
 alakoxe gauz maitagarri bat
 erakusten diguzuna!

Nere basetxean

Urtero aldi bat

Lo gozatsua egin ondoren
 jeiki naiz goiznabarrean
 ego-aldetik enadatxo bi
 etorri zaizkidanean.
 Aroiz erdu-ta or beren kabi
 xarraren aldamenean
 abegi on bat eskatzen daude
 txioka tellatupean.

Geznari alai zintzo datozkit
 udaberri-egunean,
 lagun oberik eziñ arkitu
 nere aterpe xarrean;
 enada polit oiekin batez
 Saratxo-mendi-gañean
 urte-giro au guztiz eder zait
 basoko nere pakean.

Mendiyan inoiz aldarte txarrik
 ez det izan, lasai nago,
 aldi bat ezik bizitz osua
 nai nuke bertan irago.
 Txindiz aberats ezpanaiz ere
 pozez nor aberatsago?;
 atsegiñaren ezti jatorra
 an bean ez, emen dago.

Elkarren etsai bizi dira-ta
 gauz onik ez unitarrak.
 Mendiyan beso zabalik daude
 lizar, aritz, orrikarak...
 Zuaitzak laztan, usai garbidun
 eskeintza lili nabarrak
 eta goizero txioka nere
 tellatupeko maiztarrak.

Donostira oñez

Txikitan nik ain gogoz izanik
 erri-buru bat ikusi naya
 etzait aztuko lenengo aldiz
 Donostira jun nitzan garaya.
 Tolosa'tikan erdu zan mutil
 koxkor batentzat ¡zer ikusgaya!
 itxaso zabal, «Zurriol» aundi,
 «Alderdi-eder», «Bulebar», kaya...
 Gizon bat «Bretxa»-n diadarbizi
¡sacamantecas! ¡barbarasaña!
 zapi teinkatu aundi batera
 zuzenduz txorrotx bere agaya.
 Ondoren beste atseinbide bat;
 «Plaza Berri»-ko feri alaya.
 ¡Ango zernai gauz, ozte-billera,
 jardunbizi ta txistor-usaya!
 Txanpon biz puskat erosi nuen,
 goxatu koipez aosapaya;
 oso ta garbi berarizko izan
 zitzaidan Santo Tomas'ko jaya!

Areso'n

Abesgai

Mandiyo aundi batean
 artaburuak aletzen
 pozik iñardun gera bart
 amasei neska ta mutil.
 Egun-txintaz gero plazan
 oñariñ eta krixkitin
 guziok irradabizi
 sugar aundi batean jiran;
 ta garra bera-re dantzan
 ote dabillen irudi,
 txinpart-ale bakoitzaren
 txastada krixkitin gorri.
 Soñu-jotzalleak ere
 gero ta zaletsuago
 berebiziko ekitez
 soñu alaya jo ta jo.
 Gure pozaren emana!
 Yoran-ordu zoragarri!
 Amestegi'ko alaba
 gurekin emen dantzari!

1891'garren urtean

Artzayaren abestia

Oraindik ez nau menpean atzi
ezin bat iritxi nayak,
iñoiz ez bere listorrez josi
aundikerizko etsayak;
oniritzi ta gogoz arturik
Izadiaren emaya,
naiko atsegin bertan du noski
zintzo bizi dan artzayak.

Ardizai emen bakar bizi naiz
nere txabola xarrean,
bakarti, baña zorontsu goiko
saroi eder ixillean;
pozaren bidez irrintz-oyuka
nabillen aldi berean
mendi-kolkoak erantzuten dit
ots alai bete-bertan.

Goizean goiz nik begiratzen det
urrutiko sortaldera,
ta illun-aurrean ziara dakust
eguzkiaren sarrera;
begi ta gogo zabal-zabalik
lilluratu bat bezela
egon ondoren jolas-oyuka
zaletsu nabil ostera.

Artalde gizen oso bikaña,
esne ta baba txit nara,
aldi soil gorri zekenik emen
ez det izan egundaño.
Egarri banaiz iturbegia
poil-poilka beti maitaro,
otorduetan janari ona,
gauean berriz lo ta lo...

Ta lo gozo au izan oi arren
iraute luzea duna
begiak ustez itxi orduko
sortzen da berriz eguna.
Gentzaro maite zoragarria,
atsedenaldi biguna...!
Lengoz gañera loak darakar
artzayaren osasuna.

Goiznabarrean era xamurrez
otoi ezitstu garbia
egin ondoren idikitzen det
bordagaraiko esia;
larrean pozez yauzika dabil
artalde bikain txuria,
ta nere barren bildotx antzera
biotz esnatuberria.

Irrintz-egiñaz goretsirik ain
izate garbi zintzoa
bizi-maill ontan osatu zaizkit
soiñ-indar eta gogoa.
Menditar txiro bat naizela ta
basati kaiku loloa?...
¡Ujui!, gizarro, igana ziaik
nere pozaren zantzoa!

Oraingo zenbait sasi-jakintsu,
gaizto guzien antzera
itxu daude-ta sarri litezke
amildu negar-lezera.
Pozez ain jori dalako berriz
artzayaren izakera
nik emen ainbat atsegiñ ez du
an bean iñork ¡bai zera!

Erpiñen'etik, ezpada beintzat
egoaldi oso illuna
arrano batek lezaken eraz
ikusi oi det urruna:
itxaso zabal, ibargi naro,
baserri jator, txukuna...
Ta ikuste alai orren gañez nik
txabola xar untzaduna.

Urrin gozoa banatzen dute
lardi baso ta zelayak,
ipar ariñez maita nau emen
arratsaldeko garayak.
Loreak bere likura damait,
itzala pago zardayak,
ta iñori baño lenago musu
eguzki goiztar alayak.

Goiratu nedin kolko ta zangar
sendoak dauzkat aldakai,
laister-bidetik igo ta goren
irrintzika nabil noiznai.
Il-obi zarrez betea dagon
mendi-mendiyan ardizai
Yainko'ri esker ondo bizi naiz.
Nere biotzak beti jai!

Lore-jai

Nere gelako leyatillan gaur
argi-jai dute liliak
ta jai eder au osatzearren
txuriz ta gorritz jantziak
irabioka or dabiltz beste
ega-lili dantxariak.

Lili-gañean erle bat orain
ego txabalez jarririk
eztigai ona miazten dago
aren barne xamurretik;
iñork al daki maita badira
berengaiz ezagaturik?

Gora ta bera jai adirazle
lilien aizpa sorgiñak
une bat ere gelditzerik ez
beren jolas egariñak.
Begiko zaizkit txiribili ain
margoztuen jira-birak.

Pinpirin-panpox irradariak,
biotz-biotzez ain bero
jai ontan zuen etorrera nik
abestu detan ezkerro
nere gelako leyatillara
erdu zaitezte goizero!

Ego-aizea

Garai batzutan ibili arren
bazter guziak astindu bear
egoak inoiz ots aundi gabe
ordain baretsu, leuna dakar.

Baso-txaretan arratsean lo
zegon aldiko ixiltasuna
utzirik orain egunargitzez
arinki dabil aize biguna.

Ozkarbi dago... Mendi-tontorrek
aldakai sorgin batez bezela
ba-dirudite len baño urrego,
gugandik oso bertan daudela.

Udazkenean egoak bere
aizegiñez txit jator, nabari,
eskeintzen digu belar, garo ta
sagar elduen usai ugari.

Gogo txepeldu ta musinzentzat
eragin ona ego-aizeak.
Iritzi ontan sendo nago ni;
eztabaidaka jardun besteak...!

Olerkari ta nere antzeko
txoriburuen aizea dala?...
Zorionean berauren bidez
baldin banaiz gaur txori xamarra!

Kulitxu seaskan

Mamiren-mami,
jainko txiki zu,
amaren argi, zoruna,
betaxaletan
giro bezaizu
nere abesti kutuna.
kun-kun, kun-kun...

Aldamenean
nazu biyotxa,
negarrik ez ba, ixo, ixo,
amatxok gero
biguin koxua
emango ta egin llo-llo.
kun-kun, kun-kun...

Mumua dator...,
ara...! Joan ortik!
utikan!, ez urbil geigo!,
nere txikiya
pollita da-ta
ez du negarrik egingo.
kun-kun, kun-kun...

* * *

Loak artu du...
Irripar emez
piztu zaio arpegiya.
aingeruekin
jolasten dari
maitiño zoragarriya.

Eragin laztan
 eztitsu batez
 biyok amets egin zagun;
 aurtxoak lotan
 eta nik esna...
 Orren goxo...! kun-kun, kun-kun...

Bai, ongi dasak

Lagun zar bati

Egi dek emen daudela Tengo
 baso gereitsu ta baserriak,
 emen ere ibai aundi, urlo ta
 erreka bitu marmalariak.
 Egi, or zeudek txikitan gure
 jolasketako bazter maitiak:
 udare-baratz, igari-leku,
 txori-muño ta kilker-tokiak.
 Nun dira baña ordungo beste
 gauz eta jolas ain bereziak?...
 Leor zegotzik, eziñago latz,
 «San Blas»-ko bustin-txulo guziak,
 ta iñolaz ere zartzez guk ezin
 berriztu lengo ekiñaldiak.
 Oroimenean bustin-txulo ta
 zankiñezkako makil txikiok.

Gaur ire jaya

Kortejarena'tar Eujenio'ren urtegunean

Jai au goretsi-zale nauk eta
 nere zaletasun oni
 itz-lerro batzuk nai nizkioket
 ire omenaz erantsi.
 Gogo bizkor, burua motel,
 naya bakarrik eraingi,
 bertso txikiok azal apañik
 etzeukatek, baña mami
 goxua beintzak; biotzetiko
 leyak ziñez goxarazi.
 Onela ba, nik ire opaz gaur
 itz oiek emen ezarri:
 Agur, Eujenio, i bezelako
 gizon jator goreskarri
 banako zenbait izan litezkek
 oberik iñor ez noski.
 Buruz azkarra, biotzez ona,
 aiskide leyala beti,
 ontasunaren aldegai denak
 iregan oso ta bizi.
 Zorion-agur! Eunki betean
 urtero gaurko jai aundi!

Aratziñe bere buruz

Jainko'tri zor bizitza.
 Berak itz eder au: Zadi!
 ta bat-batean orrela
 nere sortze, nere izaki...
 Egunez ni ezikuskor,
 gauean oztar-irudi,
 gaxoen begirale ta
 olerkarien goyargi.
 Aratziñe naiz, mendi-mendiko
 ixillaren ama txuri.

Izarrak klikk-egin t'egin
 beren zabalde garbia
 bitxitu-garayan oi det
 maizenik agerraldia.
 Neugaz zillargitzen dira
 ibai, soro, larredia...,
 ta Auñamendi-ko basauntza
 berez orrein izutia
 yauzika urbil zait, atsegingarri
 baitzaio nere argia.

Maitale izan da iñork maita
 ez ditun gaxoak nere
 maitenak dira; laguntzik
 ez diet uka beiñ-ere.
 Ames-txar-irabi edo
 kezkarik sortzen bazaie
 ega bizkor ariñean
 mugonez erdu natzaie
 Varazo-naspil nekegarriak
 urrutira iges, aldarte.

Askotan bidegin arren
 elur-izara-gañean
 nere oñatzik ez dago
 ibili naizen bidean.
 Euriyak ez nau bustitzen,
 ez ere sakon beltzean
 iresten arrats illunak,
 dirdira bai-det soñean.
 Egunez lore, zitori naiz, ta
 Apezeme arratsean.

Goi-aldi

Nere buru au argitu nayaz
 Uzturre-mendi-gañean
 bekokiari azka egon naiz
 gutxinaz ordubetea.
 Euri-lanbroa gero susna-ta
 jeisten asi naizenean
 nor agertuko ta... zu, Zorentxu,
 bat-batez nere aurrean.

Dirdira bizi zure begiak
 zer eskeñi nai didate,
 amoriyozko argitasuna?...
 Ezpai-aldi onek beste
 bat ondorean: Zorentxu, zure
 begi urdiñ oien mende
 biotzean nik ikara goxo
 nasi bat ala zer ote...?

Nere galdera mamitsu bati
 erantzun diozu benaz,
 erantzun alai danik ederren
 egi-egizko baietzaz.
 Urtez umotu xamar naiz, bañan
 gazte gordiñ izakeraz,
 urteen gañez kantari nabil;
 goibelik ez, baikor beraz.

Zorentxu, ez da oraingoxea
 olerki onek dun gaya,
 len ere berdín ziñaldu nizun
 zukanako nere naya.
 Elkar-izketaz goretsi degu
 gaurkoz egin degun jaya;
 laister... itz batez belauniko guk
 alkarrí ziñaltz-emaya...

Neskatx-billera batean

Mendi-mendiko urjaiotz edo
iturri bizi gardena
bezin garbiya zuen irripar
eta zuen mintzoera.
Zeruko lili, aingeru bitxi,
zuek emengo billera
argiz betetzen dezue, baiki,
ta usai txit emez gañera.
Egi au bide danez nik orain
azken-itx oiek onela:
Gutxienaz eun urteraño
luzapen gaidun bizmena
zorionaren euzkiz yantzia
Jainkoak demaizutela!

Tori

Zortziko arin bat Pello'k
eskatu dit gaur goizean.
Ariña nai? Ona emen
lastozko xare batean:

Itz-lerro bat egin det,
orain bigarrena,
beste onekin iru,
lana det zallena;
bosteraño iritxi naiz,
emen seigarrena,
zazpi..., ondoren gaya
zortziko batena.

Aizak

Buenos Aires'en arki dan lagun bati

Umore ona egiz darion
azkenengo ire kartan
zirikoi xamar galdetzen diak
zer bizitza daramatan.
Galdera oni erantzun argi
zuzen bat nik ezin eman,
irudi nasiz bete baitzaidak
nere buru au Habana'n.

Mitxirrika bat ega ta ega
argi baten inguruan
ari dan antzez ni ere noiznai
grina zoro setatsuan
ametsen egoz ega-iraulka
larri nebillek munduan.
Ikusten danez pinpilinpauxa
geyegi nere buruan.

Errimin-edo biziro maizki
aruntz naraman indarrak
piztu erazten zizkiat lengo
garai ta oitura zarrak.
Entzumenean zeuzkat oraindik
biyok eta Labaur'tarrak
beñola Jose'n upeltegian
egin genitun algarak.

Zergatik onuntz etorri naizen...?
Mundu auxe borobilla
ote dan jakin t'arindu nayaz
nere buruko naspilla.
Ta i... bazekiat joan eitzala
—azterle bizkor, abilla—
Iparragirre'k or utzitako
saku-diruaren billa.

Habana'tik 1907'garren urtean

Abiñe ta Xumelar

Xum.—

Abiñe maitagarria,
garbi-solleko txingia;
entzun ezazu maiteki nere
biotz-eskaria,
gogo ta xedez garbia,
lei batek ernarazia;
bakar gaxo bat naizen onetzaz
kupitu zaitia.

Ab.—

Itz eder oien eztiya
legun, oso bereziya,
zure jardungai ereskitsuak
zoratu nau iya;
sinistatzen det egiya
izango dala guziya,
begi zoliak ezin ukatu
biotz maitatiya.

Xum.—

Zuk ere begiak zoli,
uso batek beziñ argi,
zu zeran ainbat ederrik ez det
egundaño ikusi:
adimen ain iratzarri,
begizkuna zabal-garbi,
t'ayera otxan. Zu ziñake, bai,
nere poz-eguzki.

Ab.—

Ontan ez beintzat kezkarik,
ez det izan burausterik,
itxusi ala ederra naizen
ez dakit oraindik;

baña esango dizut nik
ez dala beste biotzik
nereak ainbat Xumelar'ena
maita lezakenik.

Xum.—

Goibel ondorean urdin,
zorigaitz urren atsegin;
Abiñe, orain arindu zaizkit
lengo pena ta min...
Zure gogozko izan nedin
otoi beroz nik alegin.
¡Bai zoriona bizi bagina
biyok alkarrekin!

Ab.—

Xumelar mutil alaya,
mendiburu-ko artzaya,
garbiro, ziñez, itzegiteko
eldu da garaya;
berdin danez gure naya
zu, bai, nere senargaya.
Biyontzat laister bat izan bedi
otorduko maya.

Xum.—

Abiñe, nere aingeru,
nere izar, nere zeru,
zureganako maitetasunez
biotz eta buru,
nere lei on, pentsamentu,
adore bizi ta zentzu...,
almen guziak erabat zure
opaz nere barru!

Basatiaren oyua

Auñamendi-ko erpiñ-inguru
pagoz ta aritzez betea
nere biztoki. Ni naiz emengo
jaun bakar eta jabea.
Txakur kementsu begi-zoli bat
arrotzei ekin zalea
da nere lagun itzar, zaindari,
aizkora berriz legea.

Emen jayoa naiz. Nik
emen osabide,
gogo ta soin basaundi
onen izakide.
Neronen arauz, beste
iñorenik gabe
emen bizi naiz eta
emen ilko ere.

Eguna egun, illunabarra
lotartzeko egiña
garaiz bildu ta loak besotan
goizarte nauka etziña.
Ibai-aldean geyenak loger,
goxagirotu eziña.
Noski; zaiñ erre gaizto baitira...
Bakoitzak berezko griña!

Goizen, egunargitzez,
irrintzi ta oyu,
nere diadar-otsa
mendiyak maite du.
Emen ez da beñere,
iñoiz ez ¡ujuju!...,
ekaitzaren indarra
besterik garaitu.

Mendigaiñ ontan egundaño ez
 an bean ainbat azari,
 ez ere ziraun, arrubiyo ta
 bestalako gauz itxusi...
 Neguburuak naiz-eta berdin
 elurrez garbiro jantzi,
 elur au bean loi biurtzen da
 goi ontan berriz iturri.

Uritarra sartuko
 balitz mugaz gora,
 txakur salatiya ta
 ni gauden basora,
 tximista bezin azkar
 an luke lepora
 jaso ta eskuan zorrotz
 daukantan aizkora.

Sakostan gezur, itxillu t'abar
 dabillen etsai-taldea
 iñoiz ere ezin izan liteke
 basaundi onen jabea.
 Ango gizatxar asaldariak
 jakin bezate nerea
 izango dala, beste iñoren ez,
 baseder ixil maitea!

Gau eder

Jan-edan utsez bizi nai ez-ta
 beste yoranez jardun geranak
 gau ozkarbian zuzenki goiranz
 erabil gaitu biotz-egadak.

Illargibete ta izar ugariz
 yantzi da goiko zabaldegia;
 arrats gozatsu, bikain, berezi,
 otoi-gau eder, gau gelgarria!

Itxaso bare, sotillak emen
 aldi berdiñaz logura xamar
 bere bitsaren lerro zuriya
 ondar-gañera polliki dakar.

Kezka larri bat arindu nayaz
 begiratzen det urrun..., an gora!
 t'andik izumai atsegiñaren
 arnasa dator nere kolkora.

Gaberdiyaren ixil-uneko
 lillurapean jorren gentzaro!;
 lurtarrik ez dan ames-tokira
 aldatu banitz bezela nago.

Nere barruan ez digart orain
 zorigaitzaren ale bat ere;
 azi txarrak on biurtu zaizkit,
 samiñak ezti, arantzak lore.

Jan-edan utsez bizi nai ez-ta
 beste yoranez jardun geranak
 gau ozkarbian zuzenki goirantz
 erabil gaitu biotz-egadak.

Uzturre

Uzturre-mendiyaren
gallurrak tontor bi,
bakoitza eziñago
eder, ikusgarri.
Negu beltzak askotan
jotzen du suminki,
alperrik baña jazar
gaizto sumin ori:
Naiz tximistaz argitu
naiz elurrez yantzi
Uzturre'k oyar alai
kementsua beti.
Arkaitz biyurtutako
zantzo bat dirudi.

Ulía

Donosti eta bere inguruko
soro, baratz, lilitegi...,
saill eder naro guzien gañez
yayoén Ulía-mendi.

Eguzkiaren dizdiz alayak
sarrítan musu damaio,
eta muiñ aratz onegaz indar
bero bat osatu zaio.

Udazkenaren arnas epela
leunki datorren garaiz
ango aitz biren gañean pozik
amaika bider egon naiz.

Ta zenbat aldiz arkitu ere
iturri baten onduan
ta iturri onen aldameneko
piñu-baso gereitsuan!

Lertxundi polit, xakon, biguna,
udaran izuma-toki,
bazterrik maiten gelgarriena
lertxundi orixe noski.

Ardi batzuek abaroan lo,
ni berriz oroitz-ausnarka,
zorigaitzaren egazti beltzik
iñoiz etzegon eraka.

Ulía-mendi, atsedén-eske
natorkizunon laguna;
¡bai gozoa zuk ixiltasunez
damaidazun erantzuna!

Jainkoz bakarrik, Jainkoz emengo
ixil-abots eztiduna!

Euskal Erria

Ara zein alai dagon
gure sorterrria
aritz, pago ta lizar
bikañez jantzia.
Alde bateko mugar
itsas ugaria,
arkaitza jo ta astintzen
bere apar txuria;
saroi oparotsuak
kerizpe geldia,
baserritxoak nunai
ta nunai pakia;
mendi-gain bakoitzean
txabola txikia,
artalde bat ondoren,
gero... gurutzia!

Urgull'en egotalditxo bat

Itxaso-mugar suturik ango
oz-alde nabar guziya
geldi-geldiro jeisten ari da
eguzki-litsa gorriya.

Ixildu dira erabat emen
kantari zeuden txoriak,
alatsu bean erriko ardail
urduri-ots nabasiak.

Kayo batzuek egada nare
aizea bigunki joaz
«Zurriola»-tik beren aterpe
artzuetara dijoaz.

Izar urdin bat piztu da goyen
arratsaren aintzindari...
Berandu da-ta luzaro ezin
izan nik emengo aldi.

Jeisten abitu naizen garayan
ipar-aize bigunaren
marmari geltsu alakoxe bat
erestiñoka zebillen.

Gozatsua zait oxkar-girodun
illunabarreko itzala.
Arratsak gero lo nare baten
unkia eman deiala!

Zoratzalle izuna

Erderazko irakurgai batetik ataitxo bi euskeraztuak

I

Egodun aurrak *kax-kax* jo du nere etxeko atea
ta eragin goxoz dardarazi etxe-barrunbea.

Banoa, maite, sarri or nazu, ez inora joan,
aspaldi ontan luzetsita ni zure zai negoan.

Atoz; gertakari au susmatu nuen, t'arrezkero
etxea lorez apaintzen ibili naiz egunero.

Ta beti emen arki dezazun atsedean guziya
luma ta maindire garbiz jantzi det oe txuriya.

Sartu ba; ongi etorri, ego dezun aur maitea,
etxe ontako zorion gaurtandik izan zaitea.

II

Lau aldiz entzun det zure griña dun ots isitua,
lau aldiz entzun ikaraz zure gezi-ren txistua.

Lau bider zauritu nazu: lendabizi kopetian,
gero begitan, aboan berriz urrengo aldian;

ta nere miñez kupitu gabe, orain, azkenean,
oñazerik gogorren sasta diazu biotzean.

Adur samiña! Nere biotz au ain gogor josirik
gaxo dago-ta... ene zorigaitz, bizi naiz oraindik!

* * *

Giltzez itxi det, itxi betikoz emengo sarrera;
ego ta gezi dun ori bijoa urrun aldera!

Ke-belarra

Arazo garaiz
errezale naiz,
pipa da nere laguna,
ke-belar oso
samin ta gozo
nasien ontzi kutuna.

Pipa laburra,
nere sudurra
usai eginkor luzea;
onen azpiyan
dagon aldiyan
nik pozor bete-betea.

Nayen dan eraz
maita det beraz
axon darion belarra;
onen bidez ain
barru det orain
idarokizko txingarra.

Toxatik artu,
gañezka sartu
kider-buru xakonean;
ke-belar ori
urriñez jori
laister da sudur-mintzean.

Pipa txuriya
kirten ausiya,
zorungai eder osoa;
aur-zar batentzat,
ziñez neretzat
edoski maite gozoa.

Ezpain-ertzean
 pipa jartzean,
 agur! kez karen goibela;
 burauste zakar
 guzik bai azkar
 banatu kea bezela!

Uste bat oker
 irten da loger
 kardabaz baldin banago
 pipari esker
 ez du gau-lisker
 orrek irauten luzaro.

Olerkarien
 amets-aldien
 goraltzigarri da nunbait;
 argatik nere
 olerki-xeme
 apal au berdin sortu zait.

Arazo garaiz
 erre-zale naiz,
 pipa da nere laguna,
 ke-belar oso
 samin ta gozo
 nasien ontzi kutuna.

Itxasoaren azpegik

I

Eguzkiz bete balitzaio-re
 une gezala
 garden, jori ta sotillago ez
 itxas-zabala;
 ba-dirudi gaur maitaro bere
 barrengo itzala
 dirdir oztiñez ikusteraño
 argitu dala.

Alatz urdiña!... Zer jaikun emen,
 zer-nungo zori?

Itxasoaren ederraldia
 ederren, baiki.

Uin ereskitsu t'apar emeñoz
 jolas-irabi
 laztan zuri bat ematen dio
 Donostiyari.

Arraitz-aldeko bazter-txulotan
 urlo gelgarri,
 geyenaz ere noizik-bein palaxt
 otxanez ari.

Orain on, bare; laister agiyan
 ekaitzu, nasi...

¡Nork esan iñoiz aldakor danik
 urdin txau ori?

II

Orduan gogor izugarritzko
 indarrez azun,
 tximist, aize ta kemen guziak
 arturik lagun
 odoi-mordoen errai beltzetik
 an dator illun,
 an dator ganka orro ta txistu,
 durun ta durun.

Arkaitza jo ta lertzen danean,
 ostera bere
 seta makurrez gero ta geigo
 atzetik beste
 ur-mendi-sallak tontorka datoz
 lerkoi, aserre,
 leordegira zurrunbilloka
 irauli-zale.

Arraunketa

Itxasparren'go
 inguruetan
 berebiziko gizadi
 alaya dabil
 dei, oyu t'abar
 jai baten goraltzigarri.

Arraunketa da... Mutil bikañak
 zarrena beren lemazai
 arturik laister abitutzeko
 tankeraz daude txit ernai.

...Treñeru biyak jrraul irten dira,
 irten oldar bat-batean,
 txanpaz jo ta jo apar-erauntsi
 arraunkada bakoitzean.

Egatu nairik aurreko ertza
 biziro gallen jasoaz
 balizak dauden zabaldegira
 zuzenki t'arin dijoaz.

Urruti orain... Baretu dira
 pitin bat gure dardarak;
 laister baña guk berriro lengo
 poz eta biotz-ikarak.

Onuntz bira ta zuzen, ederki,
 leyaz gero ta areago
 egiñalean kementsu datoz
 zein baño zein azkarrago.

Lurriñ-ontziak *turu* ta txistu,
 lei-otsar guzik batera;
 treñeru biyak berdintsu igaro
 Gaztelupeko sarrera.

Ekin, mutillak! Ori det, ori!,
jo grñaz, jo mugaldera!
Bertan zerate, arraunkada bi...
Yaupa! Bejondeizutela!

Seaskatik il-obira

Amets igeskor zoroak dira
mundu'ko pozkai geyenak,
txingarrak baño iraupen geigo
ez du-ta gure bizmenak.

Atsegiñaren ibargi-zale
abitu nintzan goizean
nere gogoak poz-irudi bat
ipiñi zidan aurrean;

ustez eroso, bañan ikuskin
arenganako bidea
aintzindu gabe goazenentzat
sasi ta zuloz betea.

Giza geyenak dirutu bear,
gose asekaitz, lertzori;
etsai gogorra iñolaz ere
eziñ ase makur ori.

Ta... zeñek erru...? Alperrik dabil
gure gogotzar alena,
dirukoikeriz erne dan pozak
ondoren beti galena.

Bear genduken bezela zuzen
jardungo baldin bagiña
ez litzake gaur izango noski
bizitz au orren samiña.

Zertarako da, zergatik maita
ondore txar dun irrirtsa?
Egizko pozen iturburuan
edan nai ezik gabiltza.

Elkarren aurka buru-belarri
gabiltzanok ain setatsu
zer ote geran galdezka nago:
zeken, dollor, ala kaiku?

Geiegizko dan diru-gosea,
goseki beraren kaltez;
zillarra ibaika jardetsi nai-ta
zorunik inorentzat ez

* * *

Amets igeskor zoroak dira
mundu'ko pozkai geyenak,
txingarrak baño iraupen geigo
ez du-ta gure bizmenak.

Gogotxindor

Ene txoriño maitea,
orren ixilik zer dezu?,
zer naigabe latz-illunak
ikaraz ipiñi zaitu?...
Txindor gaxoa!, ez beintzat
zure kabitik urrundu,
zapelatz gaiztoen poza
ori egingo bazendu.

Zaude, maite, zaude bertan,
ez izan toki-aldakor,
nere zartzaroan ez det
zu beste lagunik inor.
Berrero jardun zaitte, ba,
len bezin alai t'adikor,
yoranez abesten asi,
Gogotxindor, Gogotxindor!

Iñar mingotzak

Irudimena len bizkor neukan,
argi ta zabal gogoia;
orain ezer ez onik buruan,
baizik... alperrikakoa!
errauts, aize ta geldoa.

Oraindio ni zergatik nagon
ain bakar mutilzarturik?:
txoriyak iñoiz ez du egiten
elur-gañean kabirik,
orlegi batean baizik.

Erle zuri ta leyari batek
ikutu zidan barrena.
Enel, bai zorrotz erle txuri ark
ixilpean zekarrena!
listor beltzaren eztena.

Aldegin bear ez nun garayan
utzirik babes-tokia
zorigaiztoan urundu nintzan...
Angoxe nere aldia
samin, latz, izugarria.

Ama gaxoa nere galdezka;
erbestean urruti ni...
Aren begiak itxi dira ta
nereak malkoz estali;
negar darie lerzori.

Argiro neuzkan poz-bide guzik
batezbat illundu dira;
itxuen eraz argatik nabil
zeru alderuntz begira,
ama dagoan tokira.

Zer nai nukan

Mendi-mendiyan etxe koxkor bat,
lizar batzuek aurrean,
baratze txiki bat inguruko
xakonik babesenean.
Bertan iturri gerezi-ondo
zardai baten kerizpean,
eta basauntzen edan-tokia
aitzalde-txulo batean.
Ixil osoa... Iñoren zantzo
t'aztarnik ez bein-ere an;
ametsak lagun, amets egin, bai,
amets!... mendi-magalean.
Ori nai nuke, geigo ezer ez
bizi naizen bitartean.
Gero... ezurak arri biurtu
Uzturre-mendi-gañean
ta «ni» naizen au betiro bizi
goiko zabal urdiñean.

Laztan bat

*Entzute aundiko eresgille Mokorod'tar Eduardo'ri
bere gorantz-a-egunean*

Negu beltzean egoten oi dan
bezela txantxangorriya
otzikaraz ta mutu zegoken
nere barrengo txoriya.
Gaur bat-batean txospertu zaidak,
gaur egun zoragarriya,
lengo ixillaren orde z nik orain
abestaldi bereziya.

Goibel-nagirik inork ez emen,
baizik zorion-uztargi
ta uztargipean gure biotzak
atseginaren urbizi.
Erreka denak mingain zetortzik,
bizkor, eretsu ta garbi.
Ta gu guziok zorionezko
ibayan emen igari.

Jai eder onek maitasunaren
urrin gozoa zeriok
t'aldi berean sortu zaizkiak
bertsokume dantxariok.
Ire omenaz abeskide gu,
osaro alai guztiok;
izan ere ik gure poza'ri
pozik erantzun baitiok.

Nere buruzko epotx ariña
itz-ale gozo mardulik
eskeintzeko gai ezpada ere
naimena bazerabilkik.

Bertsuak baño azkoz geiago
laztan batek esango dik;
laztan au, ba, guk, ziñalpidetzat
beso ta gogo zabalik.

Txanpañek eragin

Apari batean

Zartzaroz umetuen
bular bixigarri,
ardorik bikañen au
edatez alai ni.
Kezka-xomorro mintsu
beltxik etzait ari,
beltx erien orde z gaur
berreun ipurtargi,
oztiñeder-begi,
ameskai ugari...
Au bai dala pozaren
goreneko zori!

EGARBERA

Iñoiz ere ez det edan
onenbeste txanpain
oso bustiya nago
ezur mami ta zain.
Alaz ere pittin bat
bederik lengoz gain
zuen guzion opaz
edango det orain.
Txol garden ontan, ba, nik
biotz, begi t'ezpain.

BOR-BOR

Zirikatzalle onak
zeraten ezker
neurtitzez beste zerbait
esan nairik nago.

Nai arren ezin baña.
Izan ere ardo
geiegi edan eta
nere kankar bero,
nere buru eltze au
irakiten dago.
Bertso-bide zallean
zuzen xamar edo
oker aundirik gabe
jardun banaiz leno,
bidegalduta orain
ez dakit nora jo,
itsumustuka nabil,
t'azkenean... poto.

BERRIZ?

Len poto bat egin det,
orain zer, kaikuba?
Aundi bat laister nere
ganbaran sortuba
eskeñiko dizuet
ederki landuba;
gai onez egiña ta
begiz apainduba
kaikurik aundiyena
neronen buruba.

Oarra.— Neurtitz auek ez dira apalorduan egiñak, egunau-
rrez baizik. Gertu egon bear; apari artan bertso-eske lagun
batzuek ni zirikatzeke asmoa zutela banekin-da.

Irurogei ta amasei urtez

Arpegi zital antzo,
 igar, me, zurbilla,
 ezur eta azal utsez
 dirudi egiña.
 Garai bateko nere
 musu biribilla
 norik egitetsi orain...?
 Antzalda sorgiña!
 kokotza nabari zait
 sudurraren billa.

Egi orrek argiro
 beste au ondoren:
 nere bizitz-ibaya
 itxasora laister.
 Kezka txarrik ez baña;
 noizik-bein pozaren
 arrai pintarratu bat
 yauzika baitager.
 Ardo-ttantaz giro-ta
 bixkortze ain eder.

Neurtitz-metagan txindor
 —ene ames-txori—
 papar arro abesten
 ari zait biziki;
 oraindik ezpaitiok
 bertso-metaga'ri
 biltze-lan ondoreko
 potorik ipiñi.
 Gogotxindor luzaro
 jardun-zale izaki.

Agertuko balitzait
 egazti beltzen bat

uxatuko nuke ta
 urrundarazi ¡txak!
 Jai det, jai aundia gaur
 atsegiñ erabat,
 urte asko izan arren
 illunik ez beintzat.
 Nere poza oyuka
 erakutsi bezat.

1945'gko Epailla'ren 3'an

Ario makurra

Mundu'tar denoi orrenbeste latz,
ixtillu t'arazo larri
zer dala bide sortzen zaizkigun
ez degu nunbait ikasi.
Egiñalean Ama-Gentza'ren
deya karaxika dari,
gu berriz gero t'areago zail,
entzungor eta liskarti.

«Ni on, i gaizto», auzi orretan
bata-bestearen griña
biziro zorrotz darabilgu-ta
azkenerako jakiña:
aserre oyes, irain, gorroto,
alkar ikusi eziña...
Beste kukuak joko liguke
gizonak gizon bagiña.

Aburu onik besterentzat ez,
auzoko baratzen usai
txarra, gurean susne gozoa;
gezurra egiz jantzi nai.
Esamesa ta zakarkeria
eguneroko jardungai;
oartzen ez guk lei ori danik
geon buruaren etsai.

Añen-ots gure barren-bolu'ko
matillak, eraingi latza,
ario gaiztoz okertu zaigu
zuzen-gorako ardatza.
Maizter sumiña gure boluan,
errotari txar, zikoitza,
biotz-iriñik ez alegiya,
baizik añoaren beltza.

Ilko geranik oartu nai ez,
txarkeriz minduta gaude,
burtzoro gera, lezetar, itxu,
geon kaltez aiñ abere.
Amaya laister!... Egi au maita
bagendu, egiz aiskide,
gure artean jazar-biderik
egundaño ez litzake.

Aundizki eta txiker, guziok,
begira zagun «gerora»,
munduko bizitz ezberdiñaren
mallarik ez dan altzora.
Olerkari zar ospetsu batek
esandako au gogora:
Ibai, erreka, aundi ta txiki,
ur guziok itxasora.

Oarra.— Ludi'ko gauzen aldiñak eriotzaz bukatzen diranez
bakarrik dasat «gerora»-kiko itz ori.

Oarketak

Beñ eta berriz bizi
leikor esaten didate:
«Gaizki abil, oso gaizki
ain bakar. Ez al det gure
billera goxoa maita,
ez al gaituk adizkide?»
Galdera oiek *jum...*, usai
leunegia dariote.
Erantzunik onen, beraz,
zalantza-zinu orixe.

Gizon burutsu batek au
esan zidan bein batean:
«Aizazu, gezurrez ari
geran aldi bakoitzean
punpullu bat aterako
balitzaigu kopetean,
aitortzen det, asko xamar
izain lirake nerean;
baña... bai ugari, zenbat
punpullu besterenean!».

Orrera gezur-punpulluz
nabaro baldin bageunde
talkalari amorratu
zallak izango giñake,
elkarren etsai jo ta jo
atsedenik ez beñere.
Baña naiz gezur-zulo izan,
naiz bentsu, egi esale,
mundu'tar geranok zenbat
ixtillu ta buruauste...!

Bakartasunaren deyak
mendirara pozik narama,

an arki baitet pakezko
egoite bigun laztana,
kezka ta miñ-erre guzik
baretutzen dizkidana.
Antxe lilluraz, gozaro...,
an arin zait urte-zama.
Biotz-biotzez maita det
mendiko ixillaren ama!

Igarondo

Zumardi Aundi, garai batean
zure kerizpe laztana
arturik emen egon oi nitzan
ordu goxoei emana.
Len bezelaxe zeundelakoan
etorri naiz gaur zugana,
ta, zer ikuspen begitara zait...?
Ustegabeko antzalda!

Beste zuaitzak zure tokian,
zumar-itzalik ez emen,
iparrak bere soñu biguna
ez dakit nun jo lezaken,
zuaitz berritan inoiz ezpaitu
eresgai onik arkitzen.
Zu ziñan lenez lillura-baso
bereziatan ederren!

Erreka polit marmariñe bat
zijoakizun urbizi,
ur jator, arraiz aberatsa ta
ziaro garbiya beti.
Ikuskai onik ez dezu orain,
ez kerizpe t'ez ur garbi...
Leno ziñana gogamenean
erabil zaitut, Zumardi.

Banun andregai zoragarri bat,
biyok maiz onera bide,
iñun ez emen ainbat atsegin
t'amets aiñ ederrik ere.
Garai artako zumardian nik
zenbat egotaldi maite...!
Bai bizitz eder urte yoanak
itzuli al balitezke!

Tolosa'n 1946'garren urtean

Laister igana...

Elosegitar Policarpo'ren eriotz-egunean

Oroitzak aika naramate gaur,
lenera-bide burumakur ni...
Umetandiko lagunik onen,
adizkide aiñ atsegingarri,
ibai-ertze eta zumardiñoan
nerekin batez pozik ibili
t'amaika bider yolastu itzana;
ibar ontatik i, maite ori,
amaigabera joan aiz. Goiko
urdiña nunbait ire Aberri.

Gorputza emen; luze ta zurbil
aurrean akust oian etzana,
ta ikuspen onek estura larriz
lauso nere begietara.
Otoitz-egiñez arindu bezait
biotz gaxoan atzi zaidana.
Agur, noizarte...? Loitan erortzen
baldiñ ezpazait ames-iñara
sinismen egoz yantzita pozik
laster ni goirantz, laister igana...

1948'gko Abendua'ren 3'an

Gainbera

Larogei urte gaur bete ditut,
zartzez alderoka nabil,
nai ta nai arren inolaz ere
pausorik zuzendu ezin;
ankak elbarri, burua motel,
ario mindu, erretxin,
urteen sitzaz joa nago-ta
aje guziak nerekin.

Naspil-irudi gaiztoa dakust
zartzaroko ikuspegian,
burutik egin ala zer ote...?
Ez nago nere onian.
Gaztea nintzan garai artako
bizitz-iturri garbian
pittin bat edan al baneza gaur
eritasunik ez nigan.

Basaburuan toki naro bat,
bertan urjaiotz gardena,
onen ixuriz maizki ase zan
nere biotz egarbera.
Ots-egiten dit, ots eme, kutun,
lengoxe deya ber-bera.
Malkarrik ez dun oroimen- bidez
noán iturri maitera.

* * *

Bizkorraldia!... Bat-batez orain
urrats arin, gogo txosper,
ain txingar sortu zaidan kemenak
zut-zutik narabil, gallen.
Gero amilduko banaiz ere
txapalda loretsu baten
babesa orain arki detanez
nere barru jairik onen!

Patxi Begibakarra ta Joxe Konkor

Patxi'k lengo batean
Konkor ikusirik
oso goiz, egun txintaz,
irtetzen etxetik
onela esan zion
zirikatu nairik:
«Aizak, Konkor, ez al dek
nekean bildurrik?;
kargapean asteko
goiztxo dek oraindik».
Ta Konkor'ek «bai noski,
goiz izan bear dik,
oso goiz, bada, Patxi,
ez dekanean ik
idiki ganbarako
leyo bat besterik».

Kattalin

Bide luzean aisa jasorik
otar aundi bat —garau-saskiya—
goizero dator neska gelgarri
mirabe txairo, musu-gorriya.
Oñ, gerri, kolko, lepo ta buru,
erabat bikaiñ, ikusgarriya,
edertasunez bera dan bezin
ederrik iñor ez alegiya.

Al dakizute nungo ta zein dan
orlako neska eder-gaindua?
Ez al dezute iñoiz ikusi
izar orretxen goi-leñurua?
—Ezetz...? jakingo zendueke, bai,
nor dan Kattalin Berrobikua
zuek artu izan bazendue gaur
neri eman didan masallekua.